

Nr 116.

Av herr **Jacobson** i Vilhelmina m. fl., om utredning rörande samernas beskattning av inkomst från renskötseln.

Vid landsmöte i Jokkmokk i oktober 1950 beslöts, att hemställan skulle ingivas till myndigheterna att deklaraionsplikt skall införas jämväl för samerna, vilka för närvarande äro undantagna härifrån, och att klara och tydliga föreskrifter skulle lämnas, med noggrant angivande av vad som vore att anse som inkomst av renskötsel och till vilka avdrag samerna vore berättigade, vilken hemställan hitintills icke föranlett någon Kungl. Maj:ts åtgärd.

Speciella bestämmelser rörande lapparnas taxering återfinnas i 26, 41, 56, 83 och 87 §§ taxeringsförordningen. Det framgår av dessa, att lapparna icke äro skyldiga att avgiva självdeklaration för sin inkomst av renskötsel eller för i sådan rörelse nedlagd förmögenhet. För frivilligt bruk finnes — utöver den vanliga självdeklarationsblanketten — ett särskilt utarbetat formulär, vari uppgifter angående renskötseln kunna lämnas. Det ges också föreskrifter angående lappfogdarnas och lappordningsmännens medverkan vid taxeringen av samernas renskötselinkomster.

Då självdeklaration icke är obligatorisk sker taxeringen av lapparnas inkomster i allmänhet efter schablonmässiga grunder. Betydande skiljaktigheter i tillämpningen synas därvid föreligga olika län och även olika taxeringsdistrikt emellan. Det har från samernas ombud uttalats det önskemålet, att samerna icke skulle undantagas från deklaraionsplikten. Därvid framhålla ombuden, att renskötseln är en för yttre påverkningar och oförutsedda risker synnerligen utsatt näring. Bl. a. vållas renägarna stora förluster genom skadegörelse av björn, lo och örn. Ombuden ha lagt fram förslag om vilken metod som bör tillämpas vid taxeringen samt förslag om att renskötande samer måtte få egen representation i taxeringsnämnderna.

Med stöd av det anförda och med biläggande av tvenne av samernas förtroendemän utarbetade promemorior¹⁾ rörande intäkter av renskötseln samt sättet för deras beräkning, hemställes,

att riksdagen måtte besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om skyndsamt utredning rörande samernas beskattning av inkomst från renskötseln, varvid toges i beaktande samernas uttalade önskan,

att renskötande lappar i likhet med övriga skattedragande medborgare i riket åläggas skyldighet att avgiva självdeklaration för sina intäkter av även renskötselnä-

¹⁾ Överlämnade till vederbörande utskott.

ringen, liksom de nu redan enligt gällande taxeringsförordning äro skyldiga att deklarerera för alla sina biinkomster av jakt, fiske, tillfälliga arbeten m. m.:

att renskötande lappar måtte få anstånd med självdeklarations avlämnande till den 31 mars;

att i taxeringsförordningen och i anvisningar för självdeklaration, till förebyggande av att renkapitalvärden uppskattas som inkomst, måtte klart utsägas, att en renägars årsinkomst av renskötselrörelse är: 1) det sammanlagda värdet av levande årskalvar och 2) skillnaden mellan varje för eget hushåll förbrukad och försåld rens försäljningspris och kapitalvärde; samt

att formulär nr 11, upprättat enligt 41 § taxeringsförordningen, måtte få en sådan utformning, att i fråga om intäkter all risk för dubbeltaxering av renskötselinkomster bortfaller, och att det förses med flera rubriker än vad nu är fallet.

Stockholm den 24 januari 1951.

Uddo R. Jacobson
i Vilhelmina.

Carl Östlund
i Klutmarksby.